

MENELUSURI ESTETIKA TRADISI LISAN BERLADUH LANANG

Tracing the Aesthetics of Berladuh Lanang Oral Tradition

Wan Robiah Meor Osman

Centre for Language Studies, Universiti Malaysia Sarawak
mowrobiah@cls.unimas.my

Abstrak

Masyarakat Melayu Sarawak yang merupakan masyarakat ketiga terbesar di Sarawak terkenal dengan tradisi lisan yang diwarisi turun-temurun. Hal ini boleh dilihat dari segi adat dan budaya yang tercermin melalui aktiviti atau upacara seperti merisik, pertunangan, perkahwinan, mengandung, kelahiran, kematian dan sebagainya. Kehalusan budi dan budaya yang diwarisi ini menjadi simbol jati diri dan keunikan bangsa Melayu Sarawak. Nyanyian tradisi yang popular dalam masyarakat Melayu Sarawak ialah Berladuh Lanang. Nyanyian tradisi ini ialah sebahagian daripada hasil kreativiti yang tercipta secara spontan dan menjadi siulan serta lagu-laguan dalam kalangan masyarakatnya. Nyanyian ini juga sarat dengan nilai estetikanya yang menyelitkan unsur alam dengan mesej kasih sayang dan kesantunan yang mewarnai setiap kata yang dicipta. Oleh itu, karya tradisi harus diangkat, diketengahkan, diteliti dan didokumentasikan keindahan dan keunikannya untuk tontonan serta kebanggaan seluruh ahlinya agar tidak luntur ditelan zaman.

Kata kunci: tradisi oral, Dialek Melayu Sarawak, adat tradisi

Abstract

The Sarawak Malay community, the third largest community in Sarawak, is well known for their rich inheritance in oral tradition and custom. This may be viewed through the practice of rituals and customs reflected in the cultural activities which include ceremonies like merisik, engagements, weddings, celebrating pregnancy, birth, and death to name a few. This highly cultured customs and rituals became a symbol of cultural identity and the uniqueness of the Sarawak Malay. The Berladuh Lanang is a traditional singing custom and is a reflection of the spontaneous creativity of the Sarawak Malays. It is often whistled among the Malays in most of their cultural songs. This oral tradition is loaded with aesthetic values incorporating natural elements to represent messages of love and politeness throughout the verses. Accordingly, this beautiful tradition should be analysed, featured and presented to the general public in order to showcase its place as the pride of the Sarawak Malays.

Keywords: oral tradition, Sarawak Malay dialect, traditional customs

Pendahuluan

Masyarakat Melayu Sarawak yang merupakan masyarakat ketiga terbesar di Sarawak terkenal dengan tradisi lisan yang diwarisi turun-temurun. Hal ini boleh dilihat dari segi adat